

Bursa Szkół Artystycznych
ul. Muzyczna 8
20-620 Lublin

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
Bursy Szkół Artystycznych w Lublinie

Lublin 2024

SPIS TREŚCI

I. CZĘŚĆ TEORETYCZNA

Podstawy ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego BSA

1. Preambuła	3
2. Podstawa prawna	3-5
3. Charakterystyka placówki	6
4. Misja i wizja BSA.....	8
5. Sylwetka wychowanka BSA	9
6. Wartości ważne dla społeczności BSA.....	10
7. Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych	10
8. Ogólne założenia Programu wychowawczo-profilaktycznego.....	11
Sfera społeczna.....	12
Sfera psychiczna.....	19
Sfera artystyczna.....	23
Sfera duchowa.....	24
Sfera fizyczna.....	26
9. Zbiór procedur obowiązujących w BSA.....	27

II. CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

Plan wychowawczo-profilaktyczny Bursy Szkół Artystycznych w Lublinie na rok szkolny 2024/2025

1. Podstawy opracowania planu: rekomendacje CEA, priorytety MEIN oraz diagnoza środowiska BSA.....	31
2. Cele ogólne wynikające z badanych obszarów.....	32
3. Harmonogram konkretnych zadań do realizacji w roku szkolnym 2024/2025.....	33
4. Plan ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego do wykonania na koniec roku szkolnego 2024/2025.....	38

I.CZĘŚĆ TEORETYCZNA

Podstawy ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego BSA.

1.Preambuła

Program wychowawczo-profilaktyczny Bursy Szkół Artystycznych w Lublinie skierowany jest przede wszystkim do wychowanków-uczniów szkół artystycznych, ale także do wychowanków-uczniów szkół innych niż artystyczne. Większość naszych podopiecznych stanowi młodzież utalentowana artystycznie.

Nasi wychowankowie cechują się wysoką wrażliwością i potrzebą szczególnego wsparcia w budowaniu odporności na destrukcyjne wpływy zewnętrzne. Program jest odpowiedzią na wyzwania współczesności, polegające na: obniżeniu standardów zachowań społecznych, zagrożeniu wystąpieniem zachowań ryzykownych oraz niekorzystnych wzorcach lansowanych m.in. przez media społecznościowe. Celem działań podejmowanych w ramach programu wychowawczo-profilaktycznego jest przeciwdziałanie negatywnym skutkom tych oddziaływań, kształtowanie umiejętności podejmowania odpowiedzialnych decyzji we wszystkich sferach życia oraz wspieranie w rozwijaniu pasji i talentów w różnych dziedzinach sztuki.

2.Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
2. Konwencja o Prawach Dziecka Narodów Zjednoczonych z 20 lipca 1989 r.
3. USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, z późn. zm.)
4. Art. 26 Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r. poz. 900 z późn. zm.);
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 424);
6. USTAWA z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.)
7. USTAWA z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1257)
8. USTAWA z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2017 r. poz. 1189)

9. USTAWA z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. z 2017 r. poz. 682)
10. USTAWA z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. z 2016 r. poz. 1654, z późn. zm.)
11. USTAWA z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2022 r., poz. 1700).
12. USTAWA z dnia 29 lipca 2015 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2017 r. poz.783, z późn. zm.)
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jednolity: Dz.U. z 2020 r. poz.1449);
14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870);
15. Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (Monitor Polski z 2023 r. poz. 1232).
16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz.U. z 2017r., poz. 1628)
17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249)
18. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY z dnia 5 listopada 2014 r. w sprawie ramowych statutów publicznych szkół i placówek artystycznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1646)
19. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO z dnia 24 sierpnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w publicznych szkołach artystycznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1258)
20. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2248)
21. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977, z późn. zm.)

22. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ I SPORTU z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2003 r. nr 6 poz. 69, z późn. zm.)
23. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1113, z późn. zm.)
24. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA dnia 26 sierpnia 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne szkoły i placówki artystyczne dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1375)
25. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach, placówkach (Dz.U. z 2013 r. poz. 532, z późn. zm.)
26. W szczególności brane są pod uwagę zadania z zakresu nadzoru pedagogicznego nad szkołami i placówkami artystycznymi w roku szkolnym 2023/2024
27. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025 z uwzględnieniem rekomendacji wychowawczo-profilaktycznych zespołu poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego CEA

Program jest skorelowany z następującymi rządowymi programami:

1. Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025
2. Narodowym Programem Zdrowia na lata 2021–2025 (zawierający: Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii oraz Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) ;
3. Rządowy Program Ograniczania przestępczości i Aspołecznych Zachowań Program Razem Bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2022-2024
4. Narodowym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2023-2030;
5. Krajowym Programem Działań na Rzecz Równego Traktowania na lata 2022-2030;
6. Narodowym programem zwalczania chorób nowotworowych na lata 2016-2024.

3.Charakterystyka placówki:

Bursa Szkół Artystycznych w Lublinie jest placówką zapewniającą opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, prowadzoną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Utworzona na mocy Zarządzenia Nr 99 Ministra Kultury i Sztuki z dnia 15 sierpnia 1967 r.

BURSA REALIZUJE

zadania we współpracy z rodzicami wychowanka, szkołą, do której uczęszcza wychowanek oraz poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi:

- całodobowo w ciągu roku szkolnego, z wyłączeniem przerw świątecznych, ferii zimowych i wakacji oraz dni ustawowo wolnych od pracy.
- w oparciu o program wychowawczo – profilaktyczny oraz programy własne nauczycieli – wychowawców.

BURSA ZAPEWNI

- Wszechstronną całodobową opiekę wychowawczą wykwalifikowanej kadry pedagogicznej.
- Opiekę psychologiczną w zakresie psychoprofilaktyki i terapii.
- Opiekę pielęgniarską oraz lekarską w wybranym ZOZ w pobliżu Bursy .
- Całodzienne wyżywienie. Realizujemy dietę tradycyjną i wegetariańską, a w przypadku niedyspozycji zdrowotnych, diety zalecane przez lekarzy specjalistów. Dobre warunki zakwaterowania (pokoje 2,3 i 4 – osobowe). Każdy pokój wyposażony jest w lodówkę. W 12 pokojach są pianina.
- Odpowiednie warunki do nauki i wypoczynku. Na każdym piętrze zlokalizowana jest świetlica przeznaczona do nauki. W świetlicy na II piętrze sektora C w określonych godzinach, pod opieką wychowawcy, odbywają się zajęcia fitness. W świetlicy na I piętrze sektora C można skorzystać z urządzeń domowej siłowni lub pograć w bilard. Plastycy mają do dyspozycji z pracownię plastyczną, a muzycy fortepian w świetlicy głównej i pianina w świetlicach na piętrach.

W podziemiach Bursy, w miejscu dawnej kotłowni, znajduje się „Kotłownia Artystyczna” – wielofunkcyjna przestrzeń przeznaczona do wypoczynku i efektywnego spędzania czasu wolnego.

Tu swoje spektakle prezentuje działający w naszej Bursie teatr;

Tu występują zespoły muzyczne i wokalne;

Tu cyklicznie odbywają się okolicznościowe imprezy, spotkania z ciekawymi ludźmi, konkursy literackie, zajęcia tematyczne;

Tu można pograć w tenisa stołowego, w szachy, gry planszowe. Spotkać się towarzysko przy kawie czy herbacie;

Tu można również znaleźć miejsce do pracy, edukacji, w tym ćwiczeń, przygotowania do egzaminów itp.

- Pomoc w nauce w ramach własnego programu.
- Właściwe warunki sanitarno – higieniczne. W łazienkach znajdują się pralki, bądź pralko- suszarki i suszarki elektryczne.
- Stały dostęp do Internetu.

BURSA ORGANIZUJE

- Wyjazdy z programami artystycznymi na różnego rodzaju przeglądy i konkursy organizowane przez szkoły, biblioteki oraz inne instytucje.
- Wyjazdy z programami artystycznymi o charakterze charytatywnym do szpitali, domów pomocy społecznej, ośrodków szkolno – wychowawczych itp.
- Wycieczki ukierunkowane na poznawanie przyrody, ciekawych miejsc, do muzeów, na wystawy.

BURSA PROPONUJE

- Uczestnictwo w różnego rodzaju działalności pozaszkolnej.
- Rozwijanie zainteresowań i pasji w różnych formach zajęć.
- Możliwość pracy w Samorządzie Wychowanków BSA.
- Pracę w różnorodnych formach wolontariatu.
- Udział w uroczystościach związanych z tradycją.
- Uczestnictwo w projektach edukacyjnych organizowanych w placówce.
- Uczestnictwo w projektach w ramach programów UE w dziedzinie edukacji i wymiany młodzieży.

4.Misja i wizja BSA:

W swoim założeniu placówka ma być miejscem, w którym w atmosferze życzliwości i zrozumienia, wychowankowie znajdą swój azyl. Miejscem, w którym mogą odpoczywać, uczyć się, ćwiczyć, ale również nawiązywać trwałe przyjaźnie, budować własną tożsamość i rozwijać swoją osobowość. Dlatego celem kadry wychowawczej jest zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, wytworzenie autentycznych więzi i wspieranie rozwoju w każdej jego postaci: artystycznej, społecznej, emocjonalnej, intelektualnej, kulturalnej i.in. Bursa, z uwagi na ilość spędzanego w niej przez młodzież czasu, często jest przez nich samych określana mianem "drugiego domu". Panuje w niej życzliwa atmosfera, zrozumienie dla trudu pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania, ale też powinna być miejscem w którym wspiera się takie cechy jak punktualność czy wywiązywanie ze swoich obowiązków.

BSA jest placówką, w której każdy wychowanek :

- *zostanie dobrze przygotowany do samodzielnego dorosłego życia i będzie umiał zaplanować swoją przyszłość,*
- *pozna metody i techniki umożliwiające nawiązywanie pozytywnych relacji z otoczeniem,*
- *pozna siebie, swoje reakcje i nauczy się radzić sobie w sytuacjach trudnych,*
- *nauczy się społecznie akceptowanych zachowań, które ułatwią mu podejmowanie współpracy z innymi,*
- *nauczy się tolerancji, akceptacji, empatii i pomocy koleżeńskiej wobec niepełnosprawnych kolegów,*
- *zostanie wychowany w oparciu o wartości uniwersalne oraz w duchu tradycji swojego miejsca pochodzenia,*
- *nauczy się dbać o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne,*
- *otrzyma rzetelną wiedzę na temat współczesnych zagrożeń i sposobów radzenia sobie w ich obliczu (uzależnienia od alkoholu, narkotyków, papierosów, Internetu, telefonu i inne),*
- *pozna zasady bezpiecznego zachowania się w Internecie,*
- *otrzyma informację, gdzie szukać wsparcia w przypadku pojawienia się problemów związanych ze zdrowiem psychicznym,*
- *nauczy się prawidłowo zachowywać w sytuacji zagrożenia zdrowia i/lub życia (znajomość zasad BHP, p.poż, pierwsza pomoc przedmedyczna, próbna ewakuacja budynku),*

➤ otrzyma godne warunki na rozwój swoich zdolności artystycznych oraz ekspresję innych talentów.

- w myśl zasady:

***„Nie jest ważne, abyś był lepszy od innych; ważne jest abyś był
lepszy od samego siebie z dnia wczorajszego”***

M. Gandhi

Bursa Szkół Artystycznych jest miejscem, w którym działalność wychowawcza wspiera młodzież w dążeniu do wszechstronnego rozwoju i ukształtowania szczęśliwego, mądrego młodego człowieka. Punktem odniesienia w tym obszarze jest sylwetka wychowanka, który opuszcza mury Bursy ze względu na zakończenie edukacji szkolnej. Stanowi ona wypadkową wizji kadry pedagogicznej oraz oczekiwań rodziców i młodzieży, zebranych metodą wywiadu.

5. Sylwetka absolwenta BSA

Absolwent BSA po okresie pobytu w Bursie:

- jest osobą samodzielną, dojrzałą i zdolną do podejmowania odpowiedzialnych decyzji,
- potrafi w asertywny sposób poradzić sobie w sytuacji trudnej,
- potrafi nawiązywać bliskie więzi z drugim człowiekiem,
- świadomie wybiera co dla niego jest dobre, ważne, potrzebne,
- prowadzi zdrowy styl życia, dba o swoją kondycję fizyczną i psychiczną,
- jest aktywnym uczestnikiem życia społecznego,
- potrafi wytrwale dążyć do obranego celu,
- zna swoje korzenie, tradycję, kulturę i ważne wydarzenia historyczne,

- jest świadomym odbiorcą i twórcą sztuki,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego.

6. Wartości ważne dla społeczności BSA

W procesie wychowawczym respektowany jest chrześcijański system wartości i uniwersalne zasady etyki, a w szczególności: bezpieczeństwo, życie, zdrowie, akceptacja, miłość, rodzina, przyjaźń, wolność, odpowiedzialność, szacunek, altruizm, patriotyzm, wiara, godność, sprawiedliwość, uczciwość.

7. Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych

Dyrekcja oraz kadra pedagogiczna i pracownicy administracji i obsługi w swojej pracy koncentrują się na:

- budowaniu przyjaznej atmosfery w placówce,
- zapewnieniu podstawowych potrzeb rozwojowych wychowanka,
- zapewnieniu całodobowej opieki wychowawczej i psychologicznej,
- realizacji zadań wynikających z Programu wychowawczo – profilaktycznego,
- dbaniu o poprawną komunikację interpersonalną w placówce,
- wspieraniu wychowanka w rozwoju osobistym i artystycznym,
- chronieniu przed zachowaniami ryzykownymi,
- udzielaniu pomocy w sytuacjach kryzysowych.
- współpracy z rodzicami,
- współpracy ze szkołami i innymi instytucjami wspierającymi działalność Bursy.

8. Ogólne założenia Programu wychowawczo-profilaktycznego

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku wychowanków potrzeb rozwojowych, w tym czynników ryzyka i chroniących oraz zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, nowych substancji psychotropowych, oraz rozpoznania problemów wychowanków w obszarze wartości, bezpieczeństwa i zdrowia psychicznego.

Działalność wychowawcza i profilaktyczna w Busie polega na prowadzeniu zróżnicowanych działań mających na celu wspomaganie wychowanka w jego rozwoju i ukierunkowanie go na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferach:

- społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- psychicznej - zorientowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia własnego i innych, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci życia i witalności,
- artystycznej- ukierunkowanej na rozwój zainteresowań i uzdolnień artystycznych,
- duchowej - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości,
- fizycznej - ukierunkowanej na zdobycie przez wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych.

Cele ogólne, szczegółowe i zadania wychowawcze wyodrębniono w następujących sferach: społecznej, psychicznej, artystycznej, duchowej i fizycznej.

I SFERA SPOŁECZNA

CELE OGÓLNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA WYCHOWAWCZE, PRZYKŁADOWE METODY I FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	WSPÓŁ-ODPOWIEDZIALNI
<p>I Przyjazny klimat Bursy</p>	<p>1. Adaptacja</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zapoznanie nowych wychowanków z Bursą: ✓ grupą, kolegami ,wychowawcami, pracownikami, ✓ rozkładem pomieszczeń, ✓ regulaminami, ✓ specyfiką placówki, ✓ pracą i strukturą Samorządu Wychowanków, ✓ kołami zainteresowań itp. ✓ zasadami reżimu sanitarnego ✓ pomoc w przewycięzeniu problemów adaptacyjnych wychowanków, ✓ pomoc wychowankom z doświadczeniem migracyjnym ✓ uczenie postaw opiekuńczych w stosunku do młodszych kolegów i koleżanek, oraz przybyłych z zagranicy. 	<p>wychowawcy psycholog</p>	<p>dyrekcja</p>
		<p>❖ Oprowadzenie po Bursie, rozmowy, obserwacja, wyjaśnienia itp.</p>		
	<p>2. Integracja</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ budowanie poczucia więzi grupowej w pokojach wychowanków, ✓ organizowanie spotkań i zajęć integracyjnych, ✓ organizowanie wydarzeń sprzyjających integracji (ognisko, gra terenowa w Bursie, quiz wiedzy o Bursie, otrzęsiny, mikołajki, spotkanie wigilijne) ✓ angażowanie wychowanków w przygotowanie w/w imprez, ✓ zorganizowanie akcji integrującej wychowanków propagowanie idei integracji poprzez sztukę (warsztaty plastyczne, wernisaże, koncerty) ✓ pomoc wychowankom niepełnosprawnym z SPE i włączanie ich do społeczności Bursy, ✓ pomoc w przewycięzeniu barier świadomościowych wobec niepełnosprawności i odmienności, 		

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ wspieranie wychowanków z zagranicy w relacjach ze społecznością Bursy ✓ obserwacja wychowanków pod kątem trudności w interakcjach społecznych. 		
		<ul style="list-style-type: none"> ❖ Rozmowy, zajęcia integracyjne, organizowanie wspólnych imprez i spotkań, obserwacja, wyjaśnienia itp. 		
	3. Tolerancja	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczenie szacunku dla innych (np. niepełnosprawnych i ludzi o odmiennych poglądach, kulturze, wyznaniu, narodowości), ✓ uczenie rozwiązywania sytuacji konfliktowych poprzez rzeczowy dialog i mediacje (ukazanie roli mediatora i arbitra) ukazanie roli stereotypów myślowych uczenie uważności i gotowości niesienia pomocy wobec osób niepełnosprawnych, ✓ pomoc w rozumieniu odmienności każdego człowieka, ✓ realizacja Programu pracy z wychowankiem przewlekle chorym, ✓ przeciwdziałanie dyskryminacji, ksenofobii i związanej z nimi nietolerancji. 	wychowawcy	dyrekcja psycholog
		<ul style="list-style-type: none"> ❖ wykład, rozmowa, pogadanka, prelekcja, dyskusja, burza mózgów, metody aktywizujące możliwość wykorzystania pomocy w postaci np. filmów. 		
	4. Sprawiedliwość i godność	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zapoznanie młodzieży z obowiązującymi normami i prawem (Deklaracja Praw Człowieka, Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, Konwencja o Prawach Dziecka, Standardy Ochrony Małoletnich przed Krzywdzeniem), ✓ uczenie obrony własnej godności i szacunku dla godności drugiego człowieka, ✓ zapoznanie młodzieży z ogólnie przyjętymi i obowiązującymi normami moralnymi i etycznymi. 	wychowawcy psycholog	dyrekcja
		<ul style="list-style-type: none"> ❖ pogadanki, warsztaty, rozmowy, ćwiczenia postaw asertywnych, dyskusja, kontakt z rodzicami itp. 		
	5. Bezpieczeństwo fizyczne	<ul style="list-style-type: none"> ✓ zapoznanie młodzieży z przepisami BHP i p.poż oraz Regulaminami Bursy, ✓ przegląd stanu pokoi mieszkalnych oraz pomieszczeń ogólnodostępnych, ✓ zapoznanie młodzieży z zasadami zachowania bezpieczeństwa w życiu codziennym (np. informowanie o miejscach szczególnie niebezpiecznych w okolicy, konsekwentne egzekwowanie od wychowanków punktualnych powrotów do Bursy, zapoznanie wychowanków z zasadami ruchu 	wychowawcy dyrekcja psycholog	

		<p>drogowego itp.),</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ współpraca z Policją: <ul style="list-style-type: none"> a) pogadanki m. in. na temat zachowania się w sytuacjach zagrożenia (napadu, kradzieży, pobicia), b) bieżące kontakty z komisariatem IV wynikające z sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa własnego i poszkodowanego. ✓ zapoznanie z zasadami udzielania pierwszej pomocy z zachowaniem bezpieczeństwa własnego i poszkodowanego, ✓ diagnozowanie potrzeb i zagrożeń występujących w Bursie, ✓ profilaktyka agresji i przemocy oraz uzależnień od alkoholu, papierosów, e-papierosów, narkotyków, dopalaczy, Internetu itp. ✓ realizacja alternatywnej pozytywnej profilaktyki zagrożeń ✓ przeciwdziałanie przemocy domowej oraz wdrażanie procedury Niebieska Karta, ✓ próbna ewakuacja mieszkańców Bursy (raz w roku), ✓ współpraca ze służbą zdrowia, ośrodkami leczenia uzależnień, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi. 		
		❖ pogadanki, prelekcje, rozmowy, pokazy, obserwacje itp.		

Oczekiwane efekty:

Wychowanek:

- w relacji z innymi potrafi stosować zasadę tolerancji wobec szeroko rozumianej odmienności;
- ceni sprawiedliwość i szanuje godność innych;
- dba o bezpieczeństwo swoje i innych;
- rozumie zasadę współpracy i aktywnie uczestniczy w życiu Bursy.

CELE OGÓLNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA WYCHOWAWCZE, PRZYKŁADOWE METODY I FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	WSPÓŁ-ODPOWIEDZIALNI
II. Rozwój społeczny	1. Kształtowanie osobowości patriotycznej	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczenie szacunku dla tradycji, ✓ organizowanie wycieczek przybliżających w ciekawy sposób historię Polski, czy ważne dla historii naszego państwa osoby ✓ wyjaśnianie wagi świąt narodowych np. Święto Niepodległości, ✓ kultywowanie tradycji Bursy (przywitanie pierwszoroczników, mikołajki, spotkanie wigilijne, ogniska, pożegnanie maturzystów, uroczyste zakończenie roku szkolnego itp.), ✓ kształtowanie postawy szacunku do symboli narodowych i miejsc pamięci, ✓ wychowanie młodzieży w duchu pokoju oraz potępienie terroryzmu i innych bezprawnych działań, szkodzących ludziom, ✓ ukazywanie znaczenia kultury narodowej, podkreślanie osiągnięć wybitnych Polaków, ✓ zapoznanie wychowanków z historią Lublina i okolic, zwiedzanie miejsc naznaczonych historią, ✓ przypomnienie ważniejszych rocznic historycznych (np. gazetki okolicznościowe), ✓ organizowanie muzyczno-literackich wieczorów patriotycznych związanych z obchodami świąt państwowych oraz ważnych rocznic historycznych, ✓ udział wychowanków w konkursach o tematyce historycznej i patriotycznej organizowanym na terenie miasta Lublin. <p>❖ Wykonywanie gazetek, propagowanie literatury, wycieczki, rozmowy, spotkania i wieczory tematyczne, wykorzystanie filmów, artykułów itp.</p>	wychowawcy dyrekcja nauczyciel- bibliotekarz	samorząd wychowanków
	2. Wychowanie w poszanowaniu tradycji i wartości patriotycznych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ promowanie takich wartości jak: rodzina, naród, język ojczysty, historia, dziedzictwo kulturowe, tradycje, obyczaje i religia, ✓ zachęcanie młodzieży do uczestnictwa w obchodach świąt narodowych np. Ogień Niepodległości, ✓ uwzględnienie w pracy wychowawczej sylwetek Patronów ustanowionych przez Sejm i Senat na rok 2024 i 2025 ✓ wychowanie przez sztukę do poczucia odpowiedzialności, miłości Ojczyzny 		

		i poszanowania dziedzictwa kulturowego.		
		❖ Wykonywanie gazetek, propagowanie literatury, wycieczki, rozmowy, spotkania i wieczory tematyczne, konkursy, wystawy itp.		

	3. Aktywność w środowisku lokalnym	<ul style="list-style-type: none"> ✓ organizowanie wystaw i wypożyczanie prac plastycznych zaprzyjaźnionym placówkom, ✓ organizowanie koncertów, wernisaży i imprez we współpracy ze szkołami, domami pomocy społecznej, świetlicami, innymi bursami i internatami, ✓ reprezentowanie Bursy na konkursach recytatorskich i przeglądach teatralnych i wokalnych. 	wychowawcy dyrekcja	dyrekcja wychowawcy
		❖ Metoda pracy grupowej, sugestia, org. spotkań, wywiad, rozmowy wyjaśnianie itp.		
	4. Przestrzeganie obowiązujących norm i zasad oraz pełnienie określonych ról społecznych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ powierzanie wychowankom określonych zadań i obowiązków oraz uczenie rzetelności i odpowiedzialności za podjęte zadania ✓ uświadamianie młodzieży struktury rodziny, ról matki i ojca oraz innych ról społecznych, ✓ zapoznanie wychowanków z ogólnie obowiązującymi normami i prawami społecznymi, ✓ akcentowanie odpowiedzialności za własne postępowanie, ✓ ograniczanie aspołecznych zachowań wychowanków, ✓ stwarzanie sytuacji wychowawczych mających na celu powierzanie i pełnienie różnych funkcji i ról w społeczności Bursy, ✓ kształtowanie postaw prospołecznych, ✓ respektowanie norm społecznych. 	wychowawcy psycholog	dyrekcja samorząd wychowanków
	❖ Dyskusja, „burza mózgów”, psychodrama, organizowanie scenek z uwzględnieniem charakterystycznych ról grupowych : mediator, przywódca, obrońca itp.			
	5. Samorządność	✓ demokratyczne wybory członków Samorządu Wychowanków Bursy, grupy oraz ich sekcji,	dyrekcja wychowawcy	samorząd wychowanków

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ organizowanie zebrań Samorządu Wychowanków Bursy, ✓ aktywny i twórczy udział Samorządu w organizacji różnego rodzaju imprez i spotkań, uwzględnianie opinii Samorządu w organizacji życia Bursy, ✓ tworzenie sytuacji sprzyjających większej aktywności Samorządu np. podczas organizacji imprez i spotkań, ✓ podejmowanie wspólnych działań Samorządu, dyrekcji, pracowników adm. i obsługi ✓ wdrażanie wychowanków do pracy nad wyrobieniem nawyku systematyczności w pracy i w podejmowaniu różnego rodzaju działań. 		
		<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pogadanki, wywiad, metody aktywizujące, dyskusja 		
	6.Wychowanie przez pracę własną	<ul style="list-style-type: none"> ✓ utrzymywanie porządku w pokojach mieszkalnych i w pomieszczeniach ogólnego użytku, ✓ udzielanie pomocy i rad w estetycznym urządzeniu wnętrz, ✓ ocenianie czystości w pokojach wychowanków ✓ nagradzanie wychowanków szczególnie zaangażowanych w prace na rzecz Bursy, ✓ organizowanie prac porządkowych (tzw. generalne sprzątanie) ✓ wyrabianie odpowiedzialności za powierzane prace : <ul style="list-style-type: none"> ○ wyznaczanie dyżurnych i odpowiedzialnych za czystość w kąciakach socjalnych ,w stołówce, pokojach mieszkalnych i za budynkiem sektora C, ○ kształtowanie odpowiedzialności za rzetelne i terminowe wykonywanie prac. 	wychowawcy dyrekcja	dyrekcja samorząd wychowanków
		<ul style="list-style-type: none"> ❖ Rozmowy dyscyplinujące i mobilizujące, pozytywna rywalizacja, pogadanki, wyjaśnianie, tłumaczenie, perswazja, obserwacja, metoda pracy grupowej, przykład własny wychowawcy. 		
	7.Respektowanie zasad i samokontrola	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wyjaśnianie konieczności i obowiązku stosowania się do regulaminów Bursy i zarządzeń bieżących, ✓ wyrabianie nawyków m.in.: <ul style="list-style-type: none"> ○ punktualnego wyjścia do szkoły i na inne zajęcia, ○ rzetelnego i sumiennego odrabiania lekcji i uczenia się , 	wychowawcy	dyrekcja

		<ul style="list-style-type: none"> ○ utrzymywania porządku i dbałości o wygląd osobisty, ○ spożywania posiłków w wyznaczonym czasie, ✓ uczenie szacunku do wychowawców, nauczycieli, rodziców i pracowników, ✓ wpajanie wychowankom umiejętności stawiania sobie celów zgodnie z ich możliwościami, umiejętnościami i dążenie do ich osiągnięcia. 		
		<p>❖ Obserwacja, rozmowa, perswazja, wyjaśnianie, tłumaczenie, kontrakty itp.</p>		
	8.Kształtowanie postaw proekologicznych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ kształtowanie postaw szacunku do przyrody i środowiska, ✓ zapoznanie wychowanków z rodzajami zagrożeń (zanieczyszczenia, skażenia, zatrucia środowiska), ✓ ukazywanie sposobów ochrony środowiska naturalnego, ✓ udział młodzieży w akcjach ekologicznych, ✓ wyrabianie nawyków dbałości o najbliższe otoczenie (np. troska o czystość wokół Bursy), ✓ kształtowanie u młodzieży właściwego zachowania wobec zwierząt 	wychowawcy	dyrekcja
		<p>❖ Wycieczki, rozmowy, prelekcje, pokazy filmów, slajdów, popularyzacja literatury, wyjaśnianie, tłumaczenie, rozmowy mobilizujące itp.</p>		

Oczekiwane efekty:

Wychowanek:

- Potrafi rozpoznać postawy i zachowania negatywnie społecznie;
- Rozumie istotę współpracy w grupie;
- Jest świadomy pełnienia przyszłych ról rodzica, obywatela, Polaka; .
- Chce i jest gotowy uczynić wiele dla drugiego człowieka i środowiska;
- Świadomie dba o porządek i estetykę;
- Jest odpowiedzialny za powierzone zadania;
- Ma właściwe podejście do regulaminów, zarządzeń, poleceń, prośb;
- Potrafi dostrzec piękno i ważność przyrody - środowiska naturalnego;
- Dbą o czystość i estetykę otoczenia;
- Pragnie być dobrym przykładem w szerzeniu idei życia i w zgodzie z naturą.

II SFERA PSYCHICZNA

CELE OGÓLNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA WYCHOWAWCZE, PRZYKŁADOWE METODY I FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	WSPÓŁ-ODPOWIEDZIALNI
III. Rozwój intelektualny	1. Zapewnienie młodzieży warunków do nauki	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dbanie o właściwe warunki do nauki (cisza, spokój, właściwe oświetlenie miejsca itp.), ✓ omówienie i zapoznanie wychowanków z różnymi technikami uczenia się, ✓ wskazywanie i wyrabianie umiejętności wykorzystania w nauce różnego rodzaju pomocy naukowych, ✓ kształtowanie nawyku higieny pracy umysłowej, ✓ wdrażanie do efektywnego wykorzystania czasu przeznaczonego na naukę własną. 	wychowawcy nauczyciel- bibliotekarz	dyrekcja
		❖ Pogadanki, rozmowy indywidualne, tłumaczenie, wyjaśnianie itp.		
	2. Pomoc wychowankom mającym problemy z przyswajaniem i utrwalaniem wiedzy	<ul style="list-style-type: none"> ✓ diagnozowanie przyczyn niepowodzeń w nauce, ✓ pomoc w odkrywaniu własnego stylu uczenia się, ✓ wyrabianie umiejętności systematycznego uczenia się, ✓ organizowanie różnorodnych form pomocy np. pomoc koleżeńska, ✓ utrzymywanie systematycznego kontaktu ze szkołą, domem rodzinnym w celu ustalenia formy współpracy, ✓ ustalanie z rodzicami, nauczycielami jednolitych oddziaływań wychowawczych i form pomocy w nauce, ✓ aktywizowanie wychowanków do pracy nad sobą poprzez m.in. samokształcenie, 	wychowawcy	dyrekcja psycholog
	❖ wywiad, rozmowy, trening, metody aktywizujące, przegląd dokumentacji wychowawczej i szkolnej, systematyczny kontakt z rodzicami itp.			
	3. Użyteczność	✓ stwarzanie sytuacji wymagających samodzielnego posługiwania się	Wychowawcy,	dyrekcja

	zdobywanej przez wychowanków wiedzy w różnych dziedzinach życia	<p>zdobytymi umiejętnościami i wiedzą (np. pomoc przy organizacji wernisaży, koncertów, wieczorów poezji itp.),</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ukazywanie młodzieży znaczenia zdobywanej wiedzy dla jej dalszych planów życiowych, ✓ kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych, ✓ stwarzanie sytuacji kształtujących umiejętność wykorzystania posiadanej wiedzy w rozwiązywaniu zadań i problemów życia codziennego. 	nauczyciel-bibliotekarz	
		<ul style="list-style-type: none"> ❖ metody aktywizujące, metody pogładowe, rozmowy, tłumaczenie, wyjaśnianie itp. 		
	4.Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa wśród młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> ✓ biblioteka jako miejsce sprzyjające rozwojowi intelektualnemu oraz integracji, ✓ rozwijanie zainteresowań czytelniczych poprzez zapewnienie bogatego księgozbioru i prenumeraty specjalistycznej prasy, ✓ współpraca ze środowiskiem lokalnym, ✓ organizacja wieczorów poezji i konkursów recytatorskich, ✓ udział w zewnętrznych konkursach czytelniczych i recytatorskich. 	dyrekcja wychowawcy nauczyciel-bibliotekarz	
		<ul style="list-style-type: none"> ❖ obserwacja, wywiad, rozmowy indywidualne, metody aktywizujące, współpraca z innymi bibliotekami miasta Lublin oraz instytucjami wspierającymi działalność Bursy. 		

Oczekiwane efekty:

Wychowanek:

- wychowanek jest zmotywowany do nauki i rozszerzania swojej wiedzy;
- ma świadomość użyteczności zdobywanej wiedzy i umie ją wykorzystywać w różnych dziedzinach życia;
- dba o rozwój swoich zainteresowań i zdolności oraz rozumie istotę tego rozwoju;
- potrafi dostrzegać przyczyny swoich niepowodzeń w nauce, właściwie je korygować i zapobiegać im.

CELE OGÓLNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA WYCHOWAWCZE, PRZYKŁADOWE METODY I FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	WSPÓŁ-ODPOWIEDZIALNI
IV. Rozwój emocjonalny	1. Bezpieczeństwo psychiczne	<ul style="list-style-type: none"> ✓ udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla wychowanków, rodziców i wychowawców, ✓ upowszechnienie informacji na tablicy w holu Bursy o punktach konsultacyjnych i liniach pomocowych dla wychowanków ✓ opracowanie i upowszechnienie materiałów informacyjnych dla rodziców dotyczących zdrowia psychicznego 	wychowawcy psycholog	dyrekcja
	2. Ochrona zdrowia psychicznego	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomoc wychowankom , ze szczególnym uwzględnieniem wychowanków z zagranicy , w radzeniu sobie z rozłąką z bliskimi, ✓ kształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu własnego zdrowia oraz dbałości o swój stan psychiczny, ✓ kształtowanie środowiska sprzyjającego zdrowiu psychicznemu, ✓ udostępnianie informacji o ofercie specjalistycznej pomocy dla wychowanków oraz ich rodziców w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, ✓ uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmocnienie umiejętności aktywnego szukania wsparcia w najbliższym środowisku (rodzina, wychowawcy i psycholog BSA) w sytuacjach trudnych, ✓ monitorowanie zachowań wychowanków pod kątem problemów emocjonalnych oraz dotyczących zdrowia psychicznego, ✓ zamieszczanie na stronie Bursy treści profilaktycznych rozwijających kompetencje w radzeniu sobie z emocjami, rozładowywania napięcia i stresu, ✓ pomoc wychowankom z Ukrainy w znalezieniu specjalistycznego wsparcia w przezwyciężaniu traumy wojennej oraz lękiem o bliskich, którzy zostali na terenach zagrożonych. 	wychowawcy psycholog	dyrekcja
		❖ Obserwacja, dyskusja, rozmowy, odgrywanie scenek, ćwiczenia zachowań empatycznych, propagowanie i korzystanie z literatury fachowej itp.		
	3. Umiejętność okazywania uczuć	<ul style="list-style-type: none"> ✓ uczenie ekspresji emocji w sposób bezpieczny dla siebie i otoczenia, ✓ rozwijanie kompetencji w zakresie kontroli emocji, 	wychowawcy psycholog	dyrekcja

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ uświadamianie młodzieży konsekwencji wynikających z braku kontroli nad emocjami, ✓ uczenie rozumienia i nazywania emocji , ✓ kształtowanie umiejętności prawidłowego wyrażania emocji – asertywność. 		
		<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dyskusja, warsztaty, psychodramy, zajęcia relaksacyjne, wyjaśnianie, tłumaczenie, korygowanie, wywiad, metoda pracy grupowej itp. 		
	4. Umiejętność radzenia sobie ze stresem i tremą	<ul style="list-style-type: none"> ✓ poznawanie i analiza stresorów oraz sytuacji stresogennych (np. trudności w nauce, trudności w kontaktach z rówieśnikami, trudności w rozumieniu siebie, trudności w pokonywaniu tremy przed występami publicznymi wychowanków), ✓ pomoc w rozwiązywaniu bieżących problemów młodzieży: szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych, ✓ wskazywanie alternatywnych sposobów rozładowywania napięcia emocjonalnego, ✓ warsztaty relaksacji i wizualizacji oraz ćwiczenia oddechowe. 	<p>wychowawcy psycholog,</p> <p>opiekunowie teatru, koła recytatorskiego</p>	<p>dyrekcja</p>
		<ul style="list-style-type: none"> ❖ Techniki relaksacyjne, obserwacja, rozmowy terapeutyczne, wykłady, diagnozowanie, wywiad, metoda pracy indywidualnej i grupowej itp. 		
	5. Komunikacja międzyludzka	<ul style="list-style-type: none"> ✓ kształtowanie umiejętności dokonywania analizy zachowań własnych i innych ludzi we wzajemnych relacjach, ✓ uświadamianie znaczenia prawidłowej komunikacji w relacjach międzyludzkich, ✓ uświadamianie różnych rodzajów przeszkód i zakłóceń występujących w procesie komunikacji, ✓ uczenie umiejętności radzenia sobie z krytyką (wyrażenie i przyjmowanie krytyki), ✓ uczenie zasad komunikacji werbalnej i niewerbalnej, ✓ kształtowanie umiejętności w zakresie autoprezentacji, ✓ uczenie młodzieży sposobów zachowania się w sytuacji konfliktowej, ✓ uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, stwarzanie bezpiecznej przestrzeni do dyskusji na tematy wzbudzające silne emocje. 	<p>wychowawcy psycholog</p>	<p>dyrekcja</p>

		❖ Rozmowa, tłumaczenie, ćwiczenia z zakresu komunikacji - dyskusji z uwzględnieniem zasad komunikacji, obserwacja, korygowanie błędów itp.		
--	--	---	--	--

Oczekiwane efekty:

Wychowanek:

- Umie ocenić i nazwać emocje własne i innych;
- Potrafi wczuć się w stan emocjonalny drugiego człowieka;
- Umie konstruktywnie radzić sobie ze stresem;
- Potrafi asertywnie reagować na sytuacje stresogenne;
- Potrafi jasno i rzeczowo ocenić sytuacje i zachowania innych.

III SFERA ARTYSTYCZNA				
CELE OGÓLNE	CELE SZCZEGÓLNE	ZADANIA WYCHOWAWCZE, PRZYKŁADOWE METODY I FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	WSPÓŁ-ODPOWIEDZIALNI
V. Rozwój artystyczny	Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień artystycznych	<p>Organizowanie i prowadzenie zajęć pozaszkolnych wychowanków:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozwój uzdolnień aktorskich – prowadzenie zajęć teatralnych, udział w konkursach i przeglądach teatralnych, ✓ rozwój uzdolnień recytatorskich- zajęcia z dykcji i emisji głosu, interpretacji tekstu , udział w konkursach i przeglądach recytatorskich, ✓ rozwój uzdolnień plastycznych i manualnych: warsztaty plastyczne, udział w konkursach plastycznych organizowanych na zewnątrz, ✓ organizowanie wernisaży i wystaw prac plastycznych wychowanków, konkursów plastycznych, prowadzenie Kroniki Bursy, wykorzystanie prac wychowanków do wystroju Bursy, ✓ rozwijanie i wspieranie uzdolnień wokalnych- organizowanie koncertów 	wychowawcy	dyrekcja

		tematycznych i okolicznościowych, ✓ rozwijanie i wspieranie uzdolnień muzycznych- organizowanie koncertów instrumentalnych, ✓ organizowanie wspólnych wyjść do teatru, na koncerty, wystawy, wernisaże i przesłuchania konkursów recytatorskich.		
	Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i treścią	✓ Indywidualna współpraca z psychologiem, ✓ Współpraca z ZPP CEA w Lublinie, ✓ Informowanie o warsztatach CEA online dla wychowanków.	wychowawcy psycholog	dyrekcja
		❖ warsztaty, ekspresja plastyczna i literacka, wystawy, wernisaże, koncerty, happeningi, instalacje artystyczne, drama itp.		

Oczekiwane efekty:

Wychowanek:

- Wychowankowie potrafią przygotować spektakl teatralny, poprawili swoją dykcję, potrafią opanować treść przed występami.
- Wychowankowie potrafią wykonać prace plastyczne ciekawymi technikami, są bardziej sprawni manualnie.
- Wychowankowie potrafią recytować i interpretować tekst.
- Wychowankowie potrafią wspólnie przygotować koncert wokalny, instrumentalny dla społeczności bursy.
- Wychowankowie rozwinęli swoje zdolności wokalne i instrumentalne.
- Wychowankowie znają techniki relaksacyjne pozwalające opanować stres i treść przed występami.

IV SFERA DUCHOWA				
CELE	CELE	ZADANIA WYCHOWAWCZE, PRZYKŁADOWE METODY I FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	WSPÓŁ-

OGÓLNE	SZCZEGÓŁOWE			ODPOWIEDZIALNI
VI. Rozwój moralny	1. Zdolność wartościowania (umiejętności aksjologiczne)	<ul style="list-style-type: none"> ✓ budowanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości wychowanków, ✓ ocena aktualnych wydarzeń pod kątem wartości moralnych <ul style="list-style-type: none"> ○ wolność słowa i wyznania, ○ prawo do życia, ○ prawo do wolności, ○ prawo do bezpieczeństwa, ○ prawo do zaspokajania podstawowych potrzeb itp. ✓ zachęcenie wychowanków do autorefleksji nad własnymi zachowaniami, działaniami, dążeniami, myślami, poglądami, życiowymi planami, relacjami z innymi (równieżnikami, rodzicami, wychowawcami itp.) ✓ promowanie wzorców do naśladowania oraz powszechnie uznanych autorytetów moralnych 	wychowawcy psycholog	dyrekcja
		❖ Dyskusja, „burza mózgów”, ankieta online, pogadanki, korzystanie z pomocy typu: filmy, artykuły, zdjęcia itp.		
	2. Promowanie idei wolontariatu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ kształtowanie postawy altruistycznej -uwrażliwianie młodzieży na dostrzeganie potrzeb i problemów innych, ✓ uświadamianie młodzieży znaczenia niesienia racjonalnej, przemyślanej i efektywnej pomocy innym, szczególnie niepełnosprawnym, ✓ koncerty i spektakle charytatywne w wykonaniu wychowanków na rzecz osób potrzebujących, 	wychowawcy	dyrekcja
		❖ Rozmowa, metody aktywizujące, własny przykład wychowawcy, dyskusja, itp.		

Oczekiwane efekty:

Wychowanek:

- Zna swój i ogólnie przyjęty system wartości oraz zgodnie z nimi umie właściwie ocenić wydarzenia;
- Potrafi samodzielnie korygować własne zachowania zgodnie z wartościami uniwersalnymi;
- Potrafi dostrzec rzeczywiste problemy innych;
- Umie być pomocny na miarę swoich możliwości wobec osób potrzebujących i niepełnosprawnych;
- Jest świadomy znaczenia więzi z drugim człowiekiem

V SFERA FIZYCZNA

CELE OGÓLNE	CELE SZCZEGÓŁOWE	ZADANIA WYCHOWAWCZE, PRZYKŁADOWE METODY I FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	WSPÓŁ-ODPOWIEDZIALNI
VII. Rozwój fizyczny i zdrowotny	1. Sprawność fizyczna	<ul style="list-style-type: none"> ✓ stwarzanie warunków do rozwoju fizycznego wychowanków ✓ uświadamianie młodzieży znaczenia sprawności fizycznej dla zdrowia i komfortu życia, ✓ organizowanie zajęć sportowych, dostosowanych do możliwości fizycznych wychowanków, ✓ propagowanie idei czynnego wypoczynku ✓ organizacja wycieczek plenerowych ✓ organizacja rozgrywek sportowych w ogrodzie Bursy 	wychowawcy	dyrekcja
		<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pogadanki i prelekcje prowadzone przez osoby upoważnione i przeszkolone w tym celu, rozmowy, wyjaśnianie, organizowanie grupowych wyjść do obiektów sportowych, obserwacja itp. 		
	2. Propagowanie zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ukazywanie i uświadamianie młodzieży zdrowotnych, społecznych, ekonomicznych i moralnych aspektów w/w uzależnień, ✓ kształtowanie pozytywnego stosunku wobec wartości zdrowia, ✓ wyrabianie nawyku odpowiedniej organizacji pracy umysłowej (przerwy w nauce, wietrzenie pokoju, ćwiczenia oddechowe itp.). 	wychowawcy	dyrekcja
		<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pogadanki i prelekcje prowadzone przez osoby upoważnione i w tym celu przeszkolone, rozmowy, wyjaśnianie, organizowanie grupowych wyjść do obiektów sportowych, obserwacja itp. 		
	3. Profilaktyka zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wdrażanie wychowanków do wyrabiania właściwych nawyków w zakresie higieny osobistej i estetycznego wyglądu, ✓ systematyczna edukacja zdrowotna, 	wychowawcy dyrekcja	psycholog

		<ul style="list-style-type: none"> ✓ nawiązywanie kontaktów z rodzicami w celu uzyskania dokładnych informacji o stanie zdrowia dziecka, ✓ edukacja zdrowotna w zakresie profilaktyki chorób cywilizacyjnych. 		
		<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pogadanki i prelekcje prowadzone przez osoby upoważnione i w tym celu przeszkolone, rozmowy, wyjaśnianie, organizowanie grupowych wyjść do obiektów sportowych. 		

Oczekiwane efekty:

Wychowanek:

- Rozumie istotę sprawności fizycznej dla zdrowia i komfortu życia;
- Chce wykonywać ćwiczenia fizyczne;
- Zna istotę uzależnień;
- Potrafi ustrzec się od uzależnień (nikotyna, narkotyki alkohol).

Współpraca z rodzicami i opiekunami:

- współpraca z rodzicami w zakresie oddziaływań wychowawczych
- bieżąca wymiana informacji nt. stanu zdrowia wychowanków
- budowanie podmiotowych relacji z rodzicami i opiekunami
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów
- poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia
- dostarczanie adekwatnej wiedzy nt. wpływu substancji psychoaktywnych na zdrowie młodzieży

7. ZBIÓR PROCEDUR OBOWIĄZUJĄCYCH W BSA.

I. Bezpieczeństwo fizyczne

1. Zagrożenia zewnętrzne i procedury reagowania w razie wystąpienia zagrożenia

- Procedura ewakuacji wychowanków i pracowników z budynku Bursy
- Procedura postępowania na wypadek pożaru
- Procedura postępowania w przypadku zagrożenia atakiem terrorystycznym
- Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do Bursy – postępowanie nauczycieli – wychowawców, współpraca z policją
- Procedura postępowania w przypadku zgłoszenia o podłożeniu ładunku wybuchowego lub znalezienia przedmiotu niewiadomego pochodzenia
- Instrukcja postępowania w przypadku groźby zdetonowania ładunku wybuchowego
- Procedura postępowania na wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego
- Instrukcja postępowania współdziałania pracowników Bursy na wypadek zagrożenia bioterrorystycznego
- Procedura postępowania w przypadku zagrożenia katastrofą budowlaną
- Procedura postępowania w wypadku rozszczelnienia instalacji gazowej i zagrożenia wybuchem gazu
- Procedura postępowania w przypadku wystąpienia epidemii na obszarze, na którym znajduje się Bursa Szkół Artystycznych w Lublinie
- Podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej
- Procedura – postępowanie wypadkowe

2. Zagrożenia wewnętrzne i procedury reagowania w przypadku wystąpienia zagrożenia

- Procedura postępowania w przypadku, gdy na terenie bursy znajduje się wychowanek będący pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych
- Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że wychowanek posiada przy sobie substancję przypominającą wyglądem narkotyk lub na terenie bursy znaleziono substancję przypominającą wyglądem narkotyk
- Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży lub niszczenia mienia przez wychowanka

- Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania wychowanka
- Procedura postępowania w przypadku wystąpienia w Bursie zjawiska agresji lub przemocy stwarzającego zagrożenie dla zdrowia lub życia
- Procedura postępowania w przypadku popełnienia czynu karalnego
- Procedura postępowania wobec wychowanka – ofiary przemocy
- Procedura dotycząca obowiązków nauczyciela – wychowawcy oraz dyrektora, gdy odkryją, że dziecku dzieje się krzywda
- Procedura postępowania w przypadku, gdy wychowanek przejawia problemy zdrowotne na terenie Bursy
- Procedura postępowania w przypadku wykrycia zaburzeń psychicznych, samookaleczeń, usiłowania podjęcia próby samobójczej przez wychowanków
- Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia niepokojących zachowań seksualnych wychowanków w Bursie
- Procedura postępowania w przypadku rozpowszechniania przez wychowanka pornografii w Bursie
- Procedura postępowania w przypadku zagrożenia chorobą zakaźną
- Procedura postępowania w przypadku podejrzenia obecności insektów
- Procedura postępowania w sytuacji kryzysowej na wycieczce

II. Bezpieczeństwo cyfrowe

1. Zagrożenia w świecie cyfrowym – procedury reagowania w przypadku wystąpienia zagrożenia cyfrowego

- Procedura postępowania w przypadku ujawnienia cyberprzemocy (za pomocą Internetu lub telefonu komórkowego)

2. Podstawowe działania na rzecz bezpieczeństwa cyfrowego w Bursie

- Procedura reagowania w sytuacji dostępu do treści szkodliwych, niepożądanych, nielegalnych w sieci
- Procedura reagowania w przypadku nadmiernego korzystania z Internetu

- Procedura reagowania w sytuacji dezinformacji, bezkrytycznej wiary w treści zamieszczone w Internecie oraz nieumiejętności odróżnienia treści prawdziwych od nieprawdziwych, w tym szkodliwości reklam
- Procedura reagowania na wypadek sekstingu
- Procedura reagowania w sytuacji bezprawnego użycia cudzego wizerunku w sieci
- Procedura reagowania w sytuacji niebezpiecznych kontaktów w Internecie

III. Inne procedury

- Procedura podawania leków wychowankom przez nauczycieli – wychowawców
- Procedura kontaktów z rodzicami w Bursie Szkół Artystycznych w Lublinie
- Opieka prawna nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzice bądź jedno z rodziców wyjeżdża zagranicę
- Procedura monitorowania wychowanków wchodzących i wychodzących z placówki w tygodniu i w czasie wolnym od zajęć w szkole
- Procedura wyjazdów wychowanków z Bursy na dni wolne od zajęć szkolnych
- Procedura postępowania w przypadku uchylania się od obowiązku szkolnego i wagarowania
- Procedura postępowania w przypadku ciąży wychowanki
- Procedura kontaktu z mediami
- Procedura postępowania w przypadku ogłoszenia żałoby narodowej

II. CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

Plan wychowawczo-profilaktyczny Bursy Szkół Artystycznych w Lublinie na rok szkolny 2024/2025

1.Podstawy opracowania planu: rekomendacje CEA, priorytety MEiN oraz diagnoza środowiska BSA

Plan został opracowany w oparciu o diagnozę:

1. diagnozę środowiska wychowawczego BSA przeprowadzoną we wrześniu 2024r. oraz obserwacje kadry pedagogicznej i niepedagogicznej,
2. rekomendacje wychowawczo- profilaktyczne CEA:
 - współpraca między nauczycielami przedmiotów artystycznych i nauczycielami przedmiotów ogólnokształcących w szkołach artystycznych a wychowawcami burs
 - profilaktyka zdrowia fizycznego uczniów szkół artystycznych
 - diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych
3. kierunki realizacji polityki oświatowej państwa, wytyczne MEN:
 - edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy
 - kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. Edukacja dla bezpieczeństwa.
 - wspieranie dobrostanu młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych.
 - praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym
4. wnioski z nadzoru pedagogicznego za rok 2023/2024 i ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego w czerwcu 2024r.

Na tej podstawie wyłoniono obszary wymagające szczególnych oddziaływań:

1. promowanie zdrowego stylu życia w sferze fizycznej i psychicznej
2. przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki alkoholu, narkotyków
3. kontynuowanie działań z zakresu kultury osobistej
4. kontynuacja działań z zakresu wychowania do wartości i kształtowania postaw prospołecznych i patriotycznych

Wyniki diagnozy wychowanków - wrzesień 2024

- 82% wychowanków ocenia swoją kondycję psychofizyczną bardzo dobrze i dobrze
- 51% wychowanków wysypia się w stopniu wystarczającym w Bursie, 32% badanych śpi za mało i jest zmęczona w ciągu dnia, 25% ma problemy z zasypianiem, najczęściej wymieniane przyczyny problemów ze snem: współlokatorzy (zbyt późne kładzenie się spać, stres, natłok myśli, różny tryb życia, rozmowy późną porą, hałas uliczny, hałas na korytarzu)
- wyróżniająca się grupa wychowanków pomija jedzenie śniadań (12 osób)
- grupa badanych osób ma dobre nawyki żywieniowe (wcale lub bardzo rzadko sięgają po napoje energetyczne, w przeciętnych ilościach spożywają słodczyce, słone przekąski i fast foody)
- 49% badanych spędza czas aktywnie, 35% bierze udział w zajęciach sportowych poza Bursą, 21% badanych nie ma czasu na sport, 17% wychowanków nie lubi sportu
- 72% badanych w ciągu ostatnich 2 lat brało udział w szkoleniach dotyczących udzielania pierwszej pomocy
- 29% wychowanków odczuwa bardzo często i często dolegliwości bólowe związane z grą na instrumencie, wykonywaniem prac plastycznych oraz niewygodną pozycją w czasie nauki, 49% odczuwa ww. dolegliwości rzadko i bardzo rzadko
- 40% zauważa lepsze samopoczucie psychiczne oraz nastrój po wykonaniu ćwiczeń fizycznych, 30% zauważa lepszą ogólną sprawność, 29% zauważa więcej energii i siły a 21% osób rzadziej boli ciało, jednocześnie 26% nie dostrzega żadnych pozytywnych zmian
- 25% nie lubi ćwiczyć, 22% wychowanków chciałaby ćwiczyć, ale brak im motywacji, 24% nie ma czasu na aktywność fizyczną
- 59% nie prosi o pomoc w trudnych sytuacjach
- 71% stara się być bardziej aktywna fizycznie
- 71% osób bardziej zwraca uwagę na to, żeby się zdrowo odżywiać
- 40% wychowanków uważa, że w ostatnim roku samopoczucie psychiczne się polepszyło, u 18% trochę się pogorszyło, u 25% osób samopoczucie się nie zmieniło - czują się nadal dobrze

- 65% wychowanków czuła się w ciągu ostatniego roku przytłoczona liczbą obowiązków, 41% osób zgłosiło, że w trudnych momentach doskwierały im dolegliwości bólowe, 33% miało niską samoocenę, 29% zamyka się w sobie gdy doświadcza problemów, 20% dobrze sobie radzi w obliczu problemów
- 52% respondentów odwraca uwagę gdy pojawiają się problemy, 46% szuka wsparcia u rówieśników, 43% stara się konstruktywnie rozwiązać problem, 5% osób się samookaleczało
- w czasie ostatniego roku 97% wychowanków nigdy nie zażywało narkotyków, 65% nigdy nie piło alkoholu, 18% kilka razy spożywało alkohol, 7% spożyło alkohol wiele razy

2. Cele ogólne wynikające z badanych obszarów:

1. Kształtowanie u wychowanków prawidłowych nawyków w zakresie higieny snu
2. Kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych
3. Promowanie aktywności fizycznej jako jeden z elementów dbania o zdrowie psychiczne
4. Zapobieganie sięganiu przez wychowanków po substancje psychoaktywne
5. Promowanie profilaktyki pozytywnej
6. Kształtowanie prawidłowej relacji wychowawca-wychowanek
7. Wychowanie do wartości - kształtowanie postaw prospołecznych i patriotycznych.

3. Harmonogram konkretnych zadań do realizacji w roku szkolnym 2024/2025

Cel	Zadanie	Termin	Osoba odpowiedzialna
1. Promowanie zdrowego stylu życia w sferze fizycznej i psychicznej			
Kształtowanie u wychowanków prawidłowych nawyków w zakresie higieny snu	"Śpij za zdrowie" akcja edukacyjna	listopad 2024	A.Lutowicz J.Kisiel
	Koncert kołysanek	styczeń/luty 2025	A.Dudziak A.Kisiel, J.Kisiel
	O co warto zadbać przed snem? gra	listopad 2024	I.Kierzkowska-Żuk M.Krygier
Kształtowanie prawidłowych nawyków prozdrowotnych (np. żywieniowych, higiena)	Akcja Jedz zdrowo: <ol style="list-style-type: none"> 1. konkurs sałatek i zdrowych przekąsek 2. akcja informacyjna 3. spotkanie z dietetykiem 4. loteria owocowa 		M.Krygier E.Podkowa B.Jones A.Lutowicz
	Konkurs czystości	cały rok	A.Lutowicz J.Kisiel

Promowanie aktywności fizycznej jako jeden z elementów dbania o zdrowie psychiczne	Zajęcia fitness	cały rok	A.Lutowicz
	Zajęcia SKS	cały rok	M.Zdolski
	Zawody sportowe w ogrodzie Bursy	maj 2025	M. Krygier A. Lutowicz A. Dudziak M.Zdolski
	Spacery w plenerze (park,las,zalew)	cały rok	M.Paluch T.Jarmosiewicz-Korbus
	Kąpiele leśne	cały rok	M. Krygier A. Lutowicz
	Potańcówka "Las"	wrzesień	A.Kisiel
2.Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki alkoholu, narkotyków			
Zapobieganie sięganiu przez wychowanków po substancje psychoaktywne	Akcja profilaktyczna: narkotyki 1. Alkogogle i narkogole - współpraca z Policją 2.Narkolekcje - happening 3. Konkurs plastyczny 4. Akcja informacyjna	listopad 2024 kwiecień 2025	A.Dudziak J.Kisiel, A.Kisiel S. Białobłocki
	Spotkanie z policjantem- pogadanka profilaktyczna	październik 2024	A.Dudziak
Promowanie profilaktyki pozytywnej	Organizacja warsztatów dla wychowanków z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej	styczeń 2025	Dyrekcja
	Warsztaty teatralne w ramach teatru satyry „Zielona Mrówka”, udział w konkursach i przeglądach, spektakle teatralne	cały rok	R.Kaczorowski

		spektakle	A.Kisiel K. Andruszczyszyn
	Zajęcia Koła Miłośników Poezji i Recytacji- przygotowanie do występów na scenie, udział w konkursach i przeglądach	cały rok	M.Paluch
	Warsztaty ekspresji plastycznej dla wychowanków	cały rok	T.Jarmosiewicz-Korbus M.Paluch M. Zarajczyk
	Organizacja koncertów muzycznych	cały rok	A. Kisiel J. Kisiel
3. Działania z zakresu kultury osobistej			
Kształtowanie prawidłowej relacji wychowawca-wychowanek	Warsztaty w zakresie dobrego wychowania- Savoir-vivre	listopad - czerwiec	M.Krygier I.Kierzkowska-Żuk M.Zarajczyk
	Rozmowy indywidualne z wychowankami	cały rok	Dyrekcja Wychowawcy Psycholog Bibliotekarz
	Zajęcia integracyjne dla nowych wychowanków Bursy	październik 2024	M.Krygier E.Podkowa M. Zarajczyk
	Otrzęsiny	październik 2024	I. Kierzkowska - Żuk M. Krygier
	Karaoke – zajęcia dla wychowanków	cały rok	M.Paluch A.Kisiel
	Światowy Dzień Książki – warsztaty	kwiecień 2025	J.Zarajczyk M.Zarajczyk
	Konkurs Miłość w moich oczach	maj 2025	E.Podkowa A.Dudziak

			J.Zarajczyk M.Paluch , T.Jarmosiewicz-Korbus A.Kisiel
4. Wychowanie do wartości i kształtowanie postaw prospołecznych i patriotycznych.			
Wychowanie do wartości - kształtowanie postaw patriotycznych	„Lublin miasto, w którym uczysz się i mieszkasz” - wycieczka	wrzesień 2024	M.Zdolski K. Andruszczyszyn
	Wieczór poetycki w ramach cyklu Zaduszki poetyckie	listopad 2024	J.Zarajczyk
	Dzień Języka Ojczystego – 21.02 Dzień kultury słowa	marzec 2025	J.Zarajczyk M.Zarajczyk I.Kierzkowska-Żuk
	Wycieczka do Zamku Królewskiego w Warszawie	listopad 2024	M.Zdolski
	Ogień Niepodległości	listopad 2024	Wychowawcy
	Organizacja warsztatów promujących postawy wybitnych Polaków ustanowionych przez Sejm i Senat na rok 2024/2025	październik 2024	M. Zarajczyk M.Paluch
	Konkurs wiedzy o Marszałku Józefie Piłsudskim	listopad 2024	A. Niedźwiedź
	Zajęcia z zakresu edukacji ekologicznej na ścieżce przyrodniczej nad Zalewem Zemborzyckim w Ośrodku Edukacji Leśnej Dąbrowa ?	maj 2025	S.Białobłocki
	Wyjście pod pomnik Matki Sybiraczki	maj 2025	J.Zarajczyk M.Zarajczyk
	Wycieczki do Muzeum Narodowego w Lublinie na wystawy	cały rok	M.Zdolski
Wyjście z wychowankami na cmentarze	listopad 2024	K.Andruszczyszyn R.Kaczorowski	

	Koncert Patriotyczny	listopad 2024	M.Paluch M.Zarajczyk J.Zarajczyk
	Wieczór z Juliuszem Słowackim	październik 2024	M.Paluch M.Zarajczyk J.Zarajczyk
Kształtowanie postaw prospołecznych	Akcja charytatywna: Zbiórka darów dla Powodzian	wrzesień 2024	B.Jones, M. Krygier
	Akcja charytatywna: "Świąteczna paczka"	grudzień 2024	B.Jones, K.Andruszczyszyn, A.Lutowicz
	Realizacja programu „Organizowanie pomocy w nauce oraz przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym”	cały rok	B.Jones T.Jarmosiewicz-Korbus A.Niedźwiedź
	Akcja charytatywna „Nakrętka”	cały rok	A.Lutowicz
	Dzień Dobrych Uczynków	maj 2025	A. Lutowicz, M.Krygier, A.Dudziak
	Wyjście do Ogrodu Botanicznego	wrzesień 2024	S.Białobłocki T. Jarmosiewicz - Korbus
	Ognisko w ogrodzie BSA	wrzesień 2024 I czerwiec 2025	M.Zdolski
	Wyjście na miejski pokaz multimedialny	wrzesień 2024	I.Kierzkowska-Żuk T.Jarmosiewicz-Korbus
	Mikołajki	grudzień 2024	Dyrekcja

			Samorząd Wychowanków
	Kolacja wigilijna	grudzień 2024	Dyrekcja
	Pożegnanie maturzystów- koncert i wernisaż	kwiecień 2025	J.Kisiel A. Dudziak
	Uroczyste zakończenie roku szkolnego - koncert	czerwiec 2025	E.Podkowa, M.Paluch

4.Plan ewaluacji Programu wychowawczo-profilaktycznego do wykonania na koniec roku szkolnego 2024/2025

Ewaluacja Programu odbędzie się w maju 2025 r. Narzędziem ewaluacji będzie ankieta online zawierająca obszary diagnozowane we wrześniu 2023r. Osobami odpowiedzialnymi za przeprowadzenie ewaluacji są członkowie Zespołu ds. Aktualizacji Programu wychowawczo-profilaktycznego.